N°. 79. **1846.**

BREDASCHE COURANT.

STAAT- LETTERKUNDIG EN WETENSCHAPPELIJK

NIEUWS- BLAD.

Dingsdag 7 Julij.

AFKONDIGING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD *Breda*, ontvangen hebbende eene missive van den Heer Controleur der Directe Belastingen alhier, van den 29. Junij 1846, N°. 231.

Maken bij deze aan de ingezetenen dezer Stad bekend, dat het primitief Kohier Litt. A, N°. 2, over de Wijken B en C, van de belasting op het Personeel, over het loopende Dienstjaar 18⁴⁶/₄₇, op den 23. Junij jl. door Z. Exc. den Heere Staatsraad, Gouverneur dezer Provincie, is executoir verklaard, en ter invordering aan den Ontvanger overgegeven; zullende dus een iegelijk, na bekomen kennisgeving van zijnen aanslag, verpligt zijn, dien in voege als daarbij, in overeenstemming met art. 44 der Wet zal zijn opgegeven, te voldoen, op poene van parate executie, terwijl de zoodanigen die hun aanslag-biljet niet hebben ontvangen, zich van een dubbel van hetzelve kosteloos ten Kantore des Ontvangers zullen kunnen voorzien, en zij, die zouden vermeenen dat de aanslag niet overeenkomstig is met hunne opgave of met de plaats gehad hebbende taxatie, opneming en telling, zich deswege zullen kunnen beklagen, binnen den tijd van drie maanden na de afkondiging des Kohiers.

En op dat niemand hieromtrent onwetendheid voorwende, zal deze op de gebruikelijke wijze worden afgekondigd.

BREDA, den 6. Julij 1846.

DE ROY, vt.

Ter ordonnancie van dezelven,
De Secretaris der Stad,
H. W. SCHAIJKES.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 4den Julij.

Nadat de kamer der pairs eergisteren de begrooting van ontvangsten voor 1847, met 103 tegen 9 stemmen had aangenomen en daarmede hare werkzaamheden had ten einde gebragt, is gisteren de zitting der wetgevende kamers, krachtens een koninklijk bevelschrift gesloten geworden. Binnen weinige dagen zullen de kieskollegien worden bijeengeroepen. De verkiezingen zullen den 1sten Augustus plaats hebben; tegen den 17den Augustus zullen de kamers vergaderen, en na het onderzoek der geloofsbrieven bij de afgevaardigden, geprorogeerd worden.

— De raadkamer bij de regtbank te Peronne heeft in de zaak van de ontvlugting van *Lodewijk Napoleon*, hare beslissing gegeven. Dr. *Conneau* en *Ch. Thélin*, kamerdienaar des Prinsen, de laatste afwezig, zijn naar de correctionele teregtstelling der regtbank verwezen. De kommandant en twee wachters zijn aangeklaagd van onachtzaamheid in de betrekkingen welke hun waren toevertrouwd.

— De graaf *de Montholon*, die altijd nog gevangen zit, moet eerstdaags als getuige optreden in de zaak der ontvlugting van den Prins *Louis Napoleon*.

— De berigten, die men uit onderscheidene oorden van Frankrijk ontvangt omtrent den oogst, zijn over het algemeen gunstig. Alleen de rogge en boonen hebben iets geleden en zullen minder opleveren dan de overige producten. De wijngaarden staan uitmuntend en beloven eenen oogst, gelijk staande met die der beste jaren.

— Eene stoomboot, den 22sten van Djemma Ghazaouat met depeches voor den marechal-de-camp aangekomen, heeft de volgende tijdingen aangebragt:

»Arabieren, meerendeels behoorende tot de stammen die deel genomen hebben aan de slagting van Sidi-Brahem, hadden gebruik gemaakt van de tijdelijke verwijdering van den generaal, die een togt naar de zijde van Marocco deed, om de detachementen te overvallen, die aan den arbeid van den weg van Ghazouat naar de grenzen arbeidden; de fransche soldaten eindigden den arbeid en verzamelden zich, terwijl ijlings koeriers naar den generaal *Cavaignac* gezonden werden. Deze laatste had ijlings een contramarsch gemaakt, ten einde den vijand te beletten het gevecht te ontwijken. De Arabieren, ten getale van ongeveer 500, werden naar de zeezijde heengedreven, waar zij opgeëischt werden om zich over te geven; daar zij zulks echter weigerden, zijn zij allen omgekomen. Sommige werden door de soldaten afgemaakt, de anderen verdronken in zee."

In deze berigten wordt verder gezegd, dat men weder stellige berigten aangaande het verblijf van *Abd-el-Kader* had, en men weder maatregelen beraamde om hem te vervolgen.

— De opbrengst der fransche spoorwegen gedurende de eerste zes maanden van dit jaar heeft bedragen 11,740,900 fr., zijnde eene vermeerdering van 1,585,156 fr. op de ontvangst van het 1e. halfjaar 1845.

— Ter beurze waren heden (4 Julij) genoteerd: 5 pCt. 121,45; 3 pCt. 83,10; Nap. r. 103; Rom. L. 100³/₈.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 2den Julij.

Men verzekert, dat Prinses *Albert* van Pruissen en Hoogstderzelver Dochter, gedurende haar tegenwoordig verblijf op het slot Camenz, in Silezië, door de scharlakenkoorts aangetast en alzoo verhinderd zou zijn, hare reis naar de villa *Sommariva*, aan het Meer van Como, voort te zetten. Haar lijfarts, Dr. *Brechmann*, is bereids naar Camenz vertrokken. De ziekte zou overigens een' gunstigen loop nemen.

— De aartshertog *Ferdinand* heeft aan den keizer zijn ontslag als Gouverneur-Generaal van Galicië verzocht.

— Den 18 Junij heeft een brand het Boheemsche stadje Mitelin grootendeels vernield; 160 gebouwen en daaronder de kerk liggen in de asch.

— Brieven uit Rome van den 22sten Junij, door de Augsburger *Allgemeine Zeitung* medegedeeld, behelzen eene breedvoerige beschrijving van de krooning van Z. H. den nieuw benoemden Paus, welke den 21sten met de gebruikelijke plegtigheden plaats had gehad en in gewenschte orde afgeloopen was. Op zijnen weg naar en van de St. Pieterskerk was de Heilige Vader door het volk met luide toejuichingen begroet; echter wilden sommigen opgemerkt hebben, dat de geestdrift minder groot was dan de eerste reis, toen Z. H. zich in het openbaar vertoonde, en schreven zulks daaraan toe, dat men in de verwachting van het besluit van kwijtschelding voor politieke misdrijven, den eigen dag te zien afkondigen, te leur gesteld was geworden. Men bleef evenwel steeds vertrouwen op de afkondiging van zoodanig besluit, te meer daar reeds verscheiden personen door Zijne Heiligheid begenadigd waren. Ter gelegenheid van de krooning, was den 20sten van wege het staats-secretariaat eene bekendmaking uitgevaardigd, in den aanhef waarvan gezegd wordt: »Het heeft aan de Goddelijke genade, die voortdurend over de Kerk en de volkeren waakt, behaagd de gebeden aller vromen te verhooren, en de dagen onzer rouwe te bekorten. In weerwil van de bedenkelijke en moeijelijke tijden en omstandigheden, onder welke de Voorzienigheid wilde dat het opperpriesterschap aan *Pius IX*, onzen Heer, wierd opgedragen, troost Zijne Heiligheid zich met de vaste hoop van zonder uitstel die regerings-maatregelen ten uitvoer te kunnen brengen, welke voor het geluk zijner veelgeliefde onderdanen het doelmatigst zijn. De Heilige Vader verhaast het aanbreken van dat tijdstip door de vurigste wenschen en de meest onvermoeide werkzaamheid. En opdat voor het oogenblik het feest der krooning van Zijne Heiligheid voor de behoeftigen door een, hoezeer slechts gering bewijs van zijne vaderlijke bedoelingen te heugelijker worde, heeft de Paus bevolen de volgende giften onder hen uit te reiken," enz.

Ten gevolge van deze bekendmaking zijn 3000 scudi onder de armen verdeeld en alle gedurende de laatste drie maanden in de banken van leening verzette panden, beneden eene bepaalde waarde afgelost, terwijl voorts 53 huwelijks-giften voor Romeinsche meisjes, en duizend andere voor meisjes in de overige gedeelten van den Kerkelijken Staat, zijn aangewezen. Tot op den 22sten was nog geen staats-secretaris benoemd; de overige beambten hadden allen hunne aanstelling ontvangen.

ENGELAND.

LONDEN, den 4den Julij.

Lord *Russell* is ditmaal veel spoediger in het bijeenbrengen van een nieuw ministerie geslaagd, dan bij eene vroegere gelegenheid. Dat ministerie is reeds werkelijk opgetreden. Nadat Koningin *Victoria* den 3den Julij van het eiland Wight te Londen was aangekomen, zijn reeds in den avond van dien dag in het lagerhuis de gewone officiële mededeelingen gedaan omtrent de leden van dat huis, die tot het nieuw opgetreden ministerie behooren en zich dus aan eene herkiezing moeten onderwerpen. Zoowel daaruit als van elders blijkt, dat het ministerie *Russell* aldus is zamengesteld:

lord *Cottenham*, lord-kanselier;
marquis *van Lansdowne*, voorzitter van den raad van ministers;
graaf *van Minto*, bewaarder van het geheim zegel;
sir *George Grey*, secretaris van staat voor de binnenlandsche zaken;
burggraaf *Palmerston*, secretaris van staat voor de buitenlandsche zaken;
graaf *Grey*, secretaris van staat voor de koloniën;
lord *John Russell*, eerste lord voor de schatkist;
de heer *Charles Wood*, kanselier van de schatkist;
lord *Campbell*, kanselier van het hertogdom Lancaster;
de heer *Macaulay*, betaalmeester-generaal van de krijgsmagt;
burggraaf *Morpeth*, opzigter van de bosschen enz.;
marquis *van Clanricarde*, postmeester-generaal;
graaf *van Clarendon*, voorzitter van den raad van koophandel;
sir *John Hobhouse*, voorzitter van den raad voor de zaken van Indie;
de heer *Labouchère*, eerste secretaris voor Ierland, en
graaf *van Auckland*, eerste lord der admiraliteit.

Al de opgenoemden vereenigen met hunne betrekking die van lid van het kabinet; maar tot het nieuw opgetreden ministerie behooren ook nog, zonder kabinets-leden te zijn:

graaf *van Besborough*, lord-luitenant van Ierland;
hertog *van Wellington*, opperbevelhebber des legers, en
marquis *van Anglesey*, grootmeester van de artillerie.

Het nieuwe kabinet wordt in de Londensche dagbladen voorgesteld als geheel en al — met de straks te vermelden uitzondering — uit staatslieden van de partij der wighs bijeengebragt. Het vroegere kabinet van die kleur is in 't wezen der zaak herleefd. De dagbladen voegen er echter bij, dat lord *Russell* geene moeite gespaard heeft, om ook eenige staatslieden van eene andere kleur onder zijne banier te vereenigen. Hij heeft, zoo als zij zeggen, dadelijk nadat de Koningin hem de taak der zamenstelling van een nieuw bestuur had opgedragen, een onderhoud met sir *Robert Peel* gehad. Deze had hem vriendschappelijk ontvangen en algemeene verzekeringen van ondersteuning gegeven, of ten minste toegezegd, dat hij geenerlei maatregel zou tegenwerken, alleen omdat die van het ministerie *Russell* afkomstig was. Daarbij zou sir *Robert Peel* vrij sterke uitdrukkingen hebben gebruikt over zijnen wensch om niet meer als minister op te treden. Toen echter lord *Russell*, als om een blijk van de opregtheid van dit voornemen des aftredenden ministers te erlangen, diens medewerking had ingeroepen, opdat drie zijner ambtgenooten — de lords *Dalhousie* en *Lincoln* en de heer *Sidney Herbert* — plaatsen in het nieuwe kabinet mogten innemen, had sir *Robert* geantwoord: dat hij zich in zulk eene kiesche zaak niet wilde mengen; en dat hij wel het in dienst blijven dier ambtgenooten niet zou wederstreven, maar toch zeer zeker niet hun een stap kon aanbevelen, die op deze jonge staatslieden het verwijt zou kunnen laden van te hardnekkig aan hunne ministeriële betrekkingen gehecht te zijn.

De bladen verzekeren alverder, dat de hertog *van Wellington* op den uitdrukkelijken wensch der Koningin, hem door lord *Russell* overgebragt, het opperbevelhebberschap des legers blijft bekleeden, en dus thans omtrent dat punt even zoo handelt als in 1827, toen insgelijks de tory's uit het bestuur traden. Het gerucht, dat de Koningin bij deze gelegenheid het opperbevel des legers aan haren gemaal, Prins *Albert*, wenschte toevertrouwd te zien, wordt dus tegengesproken. De hertog *van Wellington* moet voorts gezegd hebben, dat hij zijne staatkundige loopbaan als geëindigd beschouwde, en in het parlement nimmer meer zijne lippen zou openen, dan als het daar zaken gold, die het leger betroffen.

Lord *Russell* had den hertog een soortgelijk verzoek gedaan als aan sir *Robert Peel*, en was daarin zooverre geslaagd, dat de hertog aan de drie straks genoemde leden van het aftredende kabinet over hunne aanvaarding eener betrekking onder het ministerie *Russell* geschreven had. Het antwoord der drie jeugdige staatslieden had alle hoop voor hunne toetreding tot zulke voorstellen, ten minste voor het oogenblik, afgesneden.

Lord *Russell* en zijne ambtgenooten moeten ook in overweging genomen hebben om den heer sir *R. Cobden*, het hoofd van het verbond tot afschaffing der graanwetten, in het nieuwe ministerie op te nemen, doch heeft daarvan afgezien, op grond dat het welligt gevaarlijk zou zijn, het hoofd eener vereeniging welker strekking wel eens als verderfelijk voor de rust des lands is aangemerkt, dadelijk na zijne overwinning zoo zeer te verhoogen. Gezegde heer *Cobden* heeft te Manchester een schitterend blijk zijner groote populariteit ontvangen; men heeft aldaar besloten hem een bewijs van nationale erkentelijkheid te geven en daarvoor dadelijk 18,000 p. st. bijeengebragt.

De nieuwe graanwet is reeds den 30sten Junij in werking gekomen. Eene daling van 4 of 5 schellingen in den prijs van het quarter vreemde tarwe is daarvan het gevolg geweest. In verscheidene Britsche fabrijkplaatsen heeft men het tot stand komen der nieuwe wet door illuminatien en andere vreugdebedrijven gevierd. De Londensche *Morning-Advertiser* wil dat men, tot een bewijs van de erkentelijkheid der natie voor de tot stand gebragte hervorming in de handelswetgeving, een gedenkteeken voor sir *Robert Peel* oprigte.

Omtrent de staatkunde, die het nieuwe ministerie volgen zal, deelt men mede, dat lord *Russell* eerlang eene wet zal voorstellen, waarbij de vermindering der regten op vreemde suiker, ook tot die uit slavenhoudende koloniën wordt uitgestrekt. Men voegt er bij, dat sir *Robert Peel* thans dezen maatregel zou ondersteunen. Indien dit gerucht waarheid behelst, zou daaruit blijken, dat het ministerie geenszins het parlement wil ontbinden, of zelfs niet de zitting sluiten, zonder dat nog iets van belang daarin afgehandeld worde.

— Men schijnt weder bezorgd voor den gezondheidstoestand van den Nederlandschen gezant, den heer *Dedel*.

— Latere tijdingen van Kaap de Goede Hoop, die thans tot den 6den Mei gaan, zijn van geen' beteren aard; zij hebben onder onze kooplieden vrij veel ongerustheid doen ontstaan. Men denkt dat, om de rust op eenen blijvenden voet te herstellen, aanzienlijke versterkingen derwaarts gezonden zullen moeten worden. Overal op de grenzen der kolonie stonden de zaken zeer hagchelijk; de troepen, ofschoon door de gewapende kolonisten versterkt, waren tot de vernederende noodzakelijkheid gebragt van alleenlijk verdedigenderwijs te kunnen werkzaam zijn, en de Kaffers hadden de stoutheid gehad, hunne aanvallen tot zelfs een of twee mijlen van Grahams-town voort te zetten. Zij zijn talrijk en van vuurwapenen voorzien, zoodat de gouverneur der kolonie zelfs noodig geacht heeft, den 23sten April eene proclamatie af te kondigen, waarbij op straffe des doods verboden wordt, den vijand wapenen of berigten omtrent de bewegingen onzer troepen te doen toekomen.

— De bepalingen van het verdrag omtrent het Oregon-geschil zijn de volgende: De 49ste breedtegraad zal de grensscheiding zijn; Groot-Brittanje heeft de vrije vaart op de Columbia-rivier, zoolang het charter der compagnie van de Hudson'sbaai nog loopt, hetwelk in 1863 eindigt; Vancouver's-eiland wordt aan Groot-Brittanje afgestaan; het regt van de vaart op de Fuca blijft aan beide partijen. De Britsche etablissementen, ten zuiden van den 49sten graad, zullen door het gouvernement der Vereenigde Staten worden aangekocht, tegen billijke taxatie, op zoodanige tijden als zij het wenschelijk zullen achten, die te bezitten; hetzelfde regt heeft het Britsche gouvernement voor de Amerikaansche etablissementen ten noorden van gemelden graad, indien er zoodanige mogten zijn.

De meeste Amerikaansche bladen verheugen zich over den uitslag van het geschil, dat eenmaal dreigde den vrede der wereld te verstoren. Deze belangrijke gebeurtenis heeft de openbare fondsen te New-York aanmerkelijk doen rijzen. (Te Antwerpen hebben de Amerikaansche schepen, ter zake van het behoud des vredes met Engeland, gevlagd.)

— Men weet thans, dat het bekende opperhoofd der Nieuw-Zeelanders, *Heki*, het eenige dat zich nog niet aan het Engelsch gezag wil onderwerpen, geboortig is uit het Iersche graafschap Tipperary. Zijn ware naam is *Hickey*. Voor eenige jaren scheepte hij zich als landverhuizer in, leed op de kust van Nieuw-Zeeland schipbreuk, werd door inlandsche jagers naar het binnenste des eilands gevoerd en voor slaaf aan een' der opperhoofden verkocht,

die hem als zijnen zoon aannam, hem liet tatouëren en hem zijne dochter ten huwelijk gaf. Bij den dood zijns schoonvaders werd hij, om zijne krijgskundige bekwaamheden, tot diens opvolger verkozen.

— Gisteren waren de 3 pCt. gec. $95^{5}/_{8}$; Ned. $2^{1}/_{2}$ pCt. 60; 4 pCt. $94^{1}/_{4}$; Brazilië 85; Mexico $16^{1}/_{8}$; Portugal 48; Spanje $24^{3}/_{4}$.

BELGIE.

BRUSSEL, den 5den Julij.

De kamer der vertegenwoordigers beraadslaagt nog steeds over het onlangs gesloten handels-tractaat tusschen Frankrijk en Belgie.

— Het *Commerce Belge* zegt heden: »Wij vernemen uit eene goede bron, dat het hollandsch-belgisch traktaat gesloten is, dat het door de onderhandelaars geteekend is, en dat het te Brussel zal worden overgebragt, om Dingsdag aan de kamer te worden onderworpen."

— De gewezen minister van finantien, de heer *Duvivier*, is op gevorderden ouderdom alhier overleden en plegtig ter aarde besteld.

— Eergisteren heeft men te St. Georges, bij Ougrée, eene mijn doen springen, waarbij men echter te onvoorzigtig is te werk gegaan, zoodat 6 werklieden zijn gedood. Die de mijn aangestoken heeft, is er met eene ligte wonde afgekomen.

— Een koninklijk besluit bepaalt, dat het standbeeld van den vader der ontleedkunde, den beroemden *Andreas Vesalius*, te Brussel op het Barrikadenplein zal worden opgerigt.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 6den Julij.

Uit 's Hage verzekert men, dat Z. M. de Koning zich heden naar Vriesland zal begeven.

— H. M. de Koningin is Zaturdag middag met een extra-spoortrein over Amsterdam en Utrecht naar Soestdijk vertrokken, ten einde aldaar eenigen tijd te verblijven.

— De Minister van Buitenlandsche zaken, ervaren hebbende dat niettegenstaande de kennisgeving, welke in den jare 1842 door middel van de *Nederlandsche Staats-Courant* is gedaan, nog vele personen, zonder van behoorlijke paspoorten van wege de Nederlandsche Regering te zijn voorzien, zich buiten 's lands begeven, — vermeent de daarbij belanghebbenden andermaal te moeten verwittigen, dat zij zich aan menigvuldige onaangenaamheden blootstellen, door de grenzen van het Rijk te overschrijden, zonder zich vooraf in het bezit te hebben gesteld van de noodige buitenlandsche reispassen, welke hen niet alleen voor alle oponthoud vrijwaren, maar daarenboven, indien zulks mogt worden vereischt, bij Zijner Majesteits gezantschappen aanspraak geven op alle regtmatige hulp en bijstand, waarvan zij verstoken zouden zijn, ingeval hunne hoedanigheid van Nederlanders, bij gemis van zoodanige passen, niet zoude kunnen worden gewettigd.

— Uit 's Gravenhage meldt men ons van den 1 Julij:

» Z. Exc. de Minister van Oorlog heeft dezer dagen een besluit genomen, hoofdzakelijk van den volgenden inhoud: »Voortaan, wanneer officieren van het leger *op eigen verzoek* eene verandering in hunne betrekking erlangen, welke eene verwisseling van garnizoensplaats ten gevolge heeft, zullen deze geene schadeloosstelling voor reiskosten, enz. ontvangen, en er dien tengevolge geene declaratie van uitgaven in dit opzigt mogen worden gedaan."

— Uit Maastricht wordt het volgende geschreven:

» Naar wij vernemen, zal de aan de Militaire Akademie te Breda geattacheerde kapitein-ingenieur *van Kerkwijk*, den 1sten September aanstaande, alhier in garnizoen komen, zullende hij aldaar in zijne betrekking worden vervangen door den kapitein *André de la Porte*, terwijl mede bij dit garnizoen van datzelfde wapen zijn geplaatst de tweede luitenants *Hora Siccama*, van het garnizoen te Nijmegen, en *van Prehn*, van het korps mineurs en sappeurs te Arnhem."

Aangaande het bovenstaande is hier nog niets officieels bekend.

— Het publiek examen der leerlingen van de Koninklijke Akademie te Delft, opgeleid wordende voor den waterstaat in Nederland en Neêrlands Oostindiën, is tot groot genoegen van der gouvernementswege daartoe benoemde commissie afgelegd, en wel voor den waterstaat in Nederland: door de heeren *J. Lebret*, van Dordrecht, *J. L. Schneitter*, van Delft, *N. T. Michaëlis*, van Kerkrade en *F. D. N. van Deventer*, van 's Gravenhage; en voor den waterstaat in Neêrlands Oostindië: door de heeren *C. de Groot*, *H. F. G. N. Camp* en *W. J. A. Nieuwenhuisen*, allen van Delft en *H. Reijers*, van 's Gravenhage.

— Op den 12 dezer zal van Harderwijk te water vertrekken een detachement van 100 militairen, bestemd om op den 14 met het schip *Elisabeth* en *Antoinette*, gezagvoerder *H. Bezier*, van het Nieuwediep naar Oostindië te vertrekken. Dit detachement staat onder bevel van den kapt. der infanterie *H. G. Boon*, den 1sten luitenant der infanterie *H. M. de Meijer*, den adsp.-betaalmeester *G. Dijkmans*, en den officier van gezondheid 3de klasse *J. H. A. B. Riebentisch*.

— Uit een verslag door het hoofdbestuur der Maatschappij tot verzachting van het lot van behoeftige kraamvrouwen en hare pas geboren kinderen, in de provincie Noord-Braband, onder de bescherming en begunstiging van Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden, en onder voorzitting van mevrouwe *M. Borret*, geboren *Vermeulen*, echtgenoot van Z. Exc. den heer staatsraad gouverneur der provincie, omtrent den toestand der maatschappij bij het einde van het *zeventiende* jaar van haar bestaan opgemaakt, blijkt, onder anderen: dat door deze menschlievende inrigting, in een tijdvak van zeventien jaren, 4739 vrouwen en kinderen door het uitreiken van volledige pakjes goederen zijn bedeeld geworden, en aan 5009 vrouwen geldelijke ondersteuning in behoeftige omstandigheden zijn verleend, alsmede dat eene toenemende buitengewone behoefte onder de arbeidzame klasse over 1845, een nadeelig saldo heeft opgeleverd; weshalve deze weldadige stichting aan de algemeene deelneming en begiftiging meer bijzonder wordt aanbevolen.

— Uit Vlissingen schrijft men van den 3den Julij:

» De onstuimige wind, welke hier sedert eenige dagen waait, en de daardoor ontstane hooge zee, heeft binnen vier dagen in deze nabijheid andermaal drie offers geëischt. Zaturdag jl. vond een jongeling, werkzaam bij eene zoogenaamde kadraaijer, door het omslaan der sloep, zijnen dood in de golven; heden is het lijk, gedeeltelijk verminkt, in zee opgevischt en herwaarts vervoerd; gisteren verdronk *J. C. Antheunissen*, een braaf jong mensch, geëmploijeerd op een Belgische loodskotter; eene hoog zwangere vrouw en drie jonge kinderen beweenen hunnen vader en verzorger; en een noodlottig toeval, dat door een ieder met deelneming wordt gevoeld, dompelde gisteren in den namiddag eene zeer achtingswaardige familie in rouw en droefheid; omstreeks vijf ure kwam eene sloep van Zr. Ms. fregat *Jason* aan boord van de stoomboot *Cycloop*, welke het anker had geligt om naar het Nieuwe Diep te stoomen; bij het terugkeeren van de stoomboot naar het fregat, werd de sloep door de hooge stortzeeën overstroomd; in dezelve bevonden zich de heer *T.....*, officier van administratie, de adelborst *S........ns*, en zes matrozen, allen van het fregat *Jason*; alles werd dadelijk in het werk gesteld, om de in schrikkelijk doodsgevaar verkeerenden ter hulp te snellen, allen werden gered, maar den ongelukkigen Adelborst *S........ns*, kleinzoon van den luitenant generaal van dien naam, een edel en veelbelovend jongeling, door allen hoog geacht, mogt het niet gelukken ondanks zijnen moed en krachtsinspanning, om een ter zijner redding drijvende rooster te bereiken, en zijne hoop om door naar de stoomboot terug te zwemmen, zijn leven te behouden; spoedig verdween die brave jeugdige zee-officier en vond zijn dood in het element, waarop hij aanvankelijk, met zoo veel lof en ingeoogste tevredenheid zijner superieuren zijn Vaderland en Koning diende. De stoomboot *Cycloop* is kort na dat ongeluk naar het Nieuwe Diep gestoomd, doch het geheele eskader ligt alsnog door tegenwind alhier ter reede."

— Men meldt uit Langstraat, van den 3 dezer: »Uit alle oorden dezer omstreken, uit het land Heusden en Altona, heeft men de gunstigste berigten nopens de aardappelenteelt. De hooibouw is veler verwachting te boven gegaan, waaraan de droogte niet weinig heeft bijgebragt. De haver, garst en boekweit, in een woord, al de te veld staande vruchten leveren een geruststellend vooruitzigt op."

— Men schrijft uit Goes, van den 2 dezer: »Gaven wij vroeger berigt, dat te Hyon, provincie Henegouwen (België), sedert eenige dagen in een' tuin aldaar perenboomen die reeds zwaar met gevorderde vruchten beladen zijn, nieuwe bloesems vertoonen, zoo kunnen wij thans ook melden, dat in een' tuin, onder de gemeente Krabbendijke, een perenboom in vollen bloei heeft gestaan, waarvan de eerste bloemen reeds ten tweedemale vrucht gezet hebben, en de laatste bloemen ook volkomen uitbloeijen en het zich laat aanzien, dat ook deze meerendeels zullen aanslaan, zijnde de vrucht van de voorjaarsbloesem reeds gevorderd tot de groote van een duivenei."

— In het Dagblad *Overijssel* leest men:

»De gezegende wending, welke het onrustbarende verschijnsel der roestvlekken genomen heeft, die men in het begin van Junij eerst op de bladen en daarna in de halmen der rogge opgemerkt en waardoor de vrees, die toen bijna algemeen in ons vaderland heerschte, dat deze ziekte een aanzienlijk deel van den oogst zou doen verloren gaan, later gelukkig bijna allerwege verdwenen is, moet volgens deskundigen worden toegeschreven aan de omstandigheid, dat ter dier tijde bijna overal de bloei van de vrucht

voorbij was, en de vrucht zich gezet had. Waar de rogge, of liever elke graankorrel op zich zelve, nog niet zoo verre gevorderd was, en waar alzoo de roestvlek ze aantaste tijdens den bloei, moest deze noodzakelijk (en van daar de algemeene vrees toen ter tijde) de vorming der vrucht verhinderen, óf door het teeder vruchtbeginsel te verteeren, óf door bederf te brengen in de slijmvezels, waardoor de ontwikkeling der vrucht werdt belet. Zoodra echter de vrucht zich gezet heeft, kan de bekende roestvlek (*Uredo Rubigo*) dien nadeeligen invloed niet meer uitoefenen, door de grootere kracht, die alsdan de vrucht in haren groei daartegen kan overstellen, en waardoor zij van zelve weder moet afvallen. — Het is alzoo toe te schrijven aan de gezegende omstandigheid, dat juist toen dit onrustbarend verschijnsel zich in den halm openbaarde, de meeste rogge had uitgebloeid en vrucht gezet, dat de deswege gekoesterde vrees niet algemeen is bevestigd; alleen daar, waar de rogge iets later was, en nog bloeide, heeft de oogst aanmerkelijk geleden. Gelukkig is dit verlies op weinige plaatsen, en dan nog slechts op enkele akkers geleden."

— In de *Provinciale Friesche Courant* leest men:

» Men verneemt dat door den Heer Staatsraad Gouverneur van Friesland voor eenige dagen het bevel is uitgevaardigd geworden, tot afmaking van al het rundvee van zekeren landbouwer te Eelahuizen, waar de longziekte zich voor eenige weken onder dat vee had vertoond. Ten einde eene proef te nemen, had men zich vooreerst bepaald, alléén tot het afmaken van de toen ziek bevondene runderen, en werd die veestapel, om alle communicatie met ander vee te verhoeden, aanhoudend bewaakt. Ongeveer drie weken duurde het, dat de veearts, welke iederen dag dat vee inspecteerde, telkens een rapport indiende, dat bovengemelde veestapel volkomen gezond bleef, en er zich geen enkel ziektegeval opdeed, totdat eindelijk in het laatst der vorige week, de longziekte zich op nieuw bij een rund vertoonde, tengevolge waarvan het bovenstaande bevel onmiddellijk is uitgevaardigd. Bij de afmaking van den geheelen veestapel, is het gebleken, dat van twee en twintig koeijen, slechts vier gezond waren, dat van de vijf hokkelingen twee waren aangestoken, en dat van de acht jonge kalveren reeds drie door die verderfelijke ziekte waren aangetast. Sedert het jaar 1841 is de zoo zeer gevreesde longziekte in Friesland, op vier onderscheidene en van elkander afgelegene plaatsen uitgebroken. Telkens zijn er op last van onzen algemeen hooggeachten Gouverneur terstond de krachtdadigste en meest doeltreffende maatregelen genomen, om dit kwaad in het begin te stuiten en zoo mogelijk eene algemeene verspreiding te voorkomen. Die maatregelen zijn, Gode zij dank, met een allergelukkigst gevolg bekroond geworden en hebben geheel aan het doel beantwoord; wij hopen dus vurig, dat zulks ook thans weder het geval zal zijn. De bovengemelde uitkomst is intusschen eene allergewigtigste les voor den opmerkzamen en onbevooroordeelden beschouwer. Het leert ons hoe bedriegelijk deze ziekte is, hoe weinig men op den uiterlijken toestand van het vee kan staat maken, en hoe onvermijdelijk het is, om zoo veel mogelijk het vee te weren, dat van elders algemeen besmette plaatsen wordt ingevoerd. Tot hier toe bestaat er bij ondervinding, in dit gewest geen ander middel, als dadelijk de geheele veestapel af te maken. Hoe smartelijk dit alles afdoende middel ook aan sommige kleingeestig denkenden moge voorkomen, het is helaas! het eenige redmiddel, en het is immers oneindig beter eenige duizenden zonder aarzelen op te offeren, wanneer men daarmede millioenen kan behouden."

» — Den 4den dezer heeft men te Leeuwarden op de aardappelmarkt, vroege aardappelen gezien, welke in een geringe mate waren aangestoken, even als in het vorige jaar. Men schrijft zulks toe aan de onlangs gevallene regens, en hoopt dat droogte dit kwaad dadelijk zal stuiten.

» Men heeft opgemerkt, dat de aangestokene aardappelen waren gerooid van die plaatsen, waar zich voor eenige weken de ziekte vertoonde.

Wij geven dit berigt om der waarheid hulde te doen, en om de overdrevene geruchten, welke uit bovengemelde daadzaak zouden kunnen ontstaan, nu reeds te wederleggen, daar de zaak zoo als zij thans is, niet veel te beduiden heeft, en alles in aanmerking genomen, na ons gevoelen niemand behoeft bevreesd te zijn, dat de geheele aardappeloogst zal mislukken, dewijl het natuurlijk is, dat men nu en dan aangestokene aardappelen zal ontdekken, hetgeen in vroegere jaren toen er geene ziekte bestond, ook wel het geval zal geweest zijn, schoon er toen niet op gelet is."

— Men verneemt, zegt de *Groniger Courant*, dat eenige heeren, geadsisteerd door landmeters, zich thans op de Zoltkamp bevinden, om opmetingen te doen betrekkelijk de voorgenomene indijking van de Lauwerzee, door het leggen van een' dijk van het eiland Schiermonnikoog naar het uiteinde van den Noordpolder, achter Westernieland, en van dat eiland naar de Vriesche kust.

— De dennenrupsen zijn dit jaar zoowel te Zeist als te Driebergen nergens meer te vinden, zoodat men deze ramp aldaar als geëindigd mag beschouwen. Belangrijk ware het te vernemen of de rupsen ook elders in onze provincie en Gelderland zijn verdwenen, in de beschadigde bosschen, alsmede of zich in die bosschen ook de bastkevertjes of zoogenaamde trekmaai buitengewoon vermenigvuldigd hebben in de kwijnende boomen, gelijk zulks voorleden jaar en ook thans weder te Zeist plaats grijpt, alwaar het nieuwe schot, inwendig uitgehold, in menigte afvalt. Hierdoor is de hoop op behoud, welke men van sommige minder beschadigde bosschen aldaar nog koesterde, verdwenen.

— De 2den dezer heeft het Friesch Genootschap voor Geschied-, Oudheid- en Taalkunde zijn 54ste vergadering gehouden. Na de benoeming der werkelijke leden en voorlezing der notulen van de vorige vergadering, las de secretaris het jaarlijksch verslag voor van de werkzaamheden en lotgevallen des genootschaps, hetwelk thans 12 honoraire, 43 buitengewone, 26 werkende en 154 gewone leden telt. Na onderscheidene huishoudelijke verrigtingen werden benoemd tot buitengewone leden de Heeren: Abt *C. Carton*, President van het Historisch en Antiquarisch Genootschap van West-Vlaanderen te Brugge, *L. P. Goethard*, Archivaris-Generaal van Belgie te Brussel, Dr. *L. von Ledebur* te Berlijn, *F. H. Mertens*, Bibliothecaris te Antwerpen, *G. H. Perts*, Opper-Bibliothecaris te Berlijn, baron *de Reiffenberg*, Directeur van de Bourgondische Bibliotheek te Brussel, *A. G. B. Scharsjes*, Beambte van 's Rijks Archief te Brussel, Dr. *P. J. Vermeulen*, Archivarius der provincie Utrecht en Mr. *S. Gratama*, President van het Hof van Drenthe; en tot gewone leden de Heeren Jhr. Mr. *J. M. van Haersma de With*, Secretaris van Oostdongeradeel te Metslawier, *J. Tuijmelaar*, Regent van het gevangenhuis te Heerenveen en *J. Alburda Hz.*, Notaris te Leeuwarden.

Vervolgens las de Heer *J. D. Ankringa* eene redevoering over *Karel den Stoute*, Hertog van Bourgondien, opgevolgd van een dichtstuk, deszelfs treurig uiteinde bij Nancy, in vergelijking van zijne grootheid te Trier, ten onderwerp hebbende.

Eindelijk droeg Jhr. Mr. *de Haan Hettema*, eene hoogst belangrijke mededeeling voor omtrent eene Fresco schildering, gevonden in de groote kerk te Bolsward, waarvan ZEd. eene afteekening aan het Genootschap aanbood.

— Uit Lopik schrijft men van den 2. Julij:

» Heden is alhier, onder behandeling van den verloskundige, den Heer *Morée*, *Catharina Middelkoop*, huisvrouw van den daglooner *Yzak van den Berg*, van *drie* welgeschapene dochters bevallen, welke alle gezond en in leven zijn; de genoemde vrouw was op den 12 October 1845 van een zoon verlost. De ouders verkeeren in armoedigen toestand.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van ll. Zaturdag was de fondnotering: Ned. $2^{1}/_{2}$ pCt. $61^{3}/_{16}$; 3 pCt. 73; 4 pCt. 95; Amort. Syndik. $3^{1}/_{2}$ pCt. $89^{3}/_{4}$; Handelm. $176^{1}/_{4}$; O. Ind. Leening 4 pCt. $94^{7}/_{8}$; Aand. Rijn-Spoorweg 112; Id. Holl. Spoorweg 112; Spanje 5 pCt. $49^{7}/_{8}$; dito Onbep. St. $19^{7}/_{16}$; 3 pCt. $37^{1}/_{4}$; 3 pCt. Binnenl. à 6/m $31^{3}/_{4}$; Ardoin Coupon $18^{1}/_{4}$; Portugezen 3 pCt. te Lond. $50^{13}/_{16}$; 4 pCt. $49^{13}/_{16}$; Rusland 5 pCt $107^{1}/_{2}$; dito 1828—29 $105^{3}/_{4}$; 4 pCt. bij *Hope* $91^{1}/_{4}$; Id. bij *Stieglitz* $89^{5}/_{8}$; Amerika Bankactiën $5^{1}/_{8}$; Brazilie $86^{1}/_{2}$.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers